

RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLES VĒSTNESĪTIS

Nr. 12 (405)
2022. gada
19. jūnijs

Svētais Irenejs – Vienotības Mācītājs

Ar 2022. gada 21. janvāra dekrētu pāvests Francisks izsludinājis sv. Ireneju, kuru liturģijā pieminam 28. jūnijā, par vienotības mācītāju (*Doctor Unitatis*). Irenejs dzima ap 125. gadā Mazāzijā. Jaunībā satika Polikarpu no Smirnas, kurš bija pazinis Kristus izvēlētos apustuļus, īpaši sv. Jāni. Irenejs uztvēra sevi turpinājošā saiknē ar Polikarpu, Jāni, apustuļiem un pašu Jēzu. Irenejs sekoja Polikarpam uz Romu, kur 155. gadā sastapa pāvestu Anicetu, kristīgo filozofu Justīnu un morālteologu Hermani. Aprakstot Polikarpa apustulātu Romā, Irenejs min kristīgos gnostiķus, kuri atgriezās Baznīcā, pateicoties no apustuļiem saņemtās vienas un vienīgās patiesības sludināšanai. Šie gnostiķi Kristus glābšanu saprata kā augstāku un slepenu zināšanu apgūšanu. Viņuprāt tikai atbilstoši „garīgie” spētu izskaidrot Jēzus mācības apslēpto nozīmi. Cīņā starp ļauno un labo, matēriju un garu uzvaru gūst tikai tie, kuriem nav nekādu miesīgu sakaru.

Šāda kristietības reliģiski filozofiska skaidrošana sasniedza Galliju, pašreizējo

Dienvidfranciju, kur Irenejs tika ordinēts par priesteri. Viņš atradās Romā, kamēr Vjēnas un Lionas diecēzēs notika intensīvas kristiešu vajāšanas 177. gadā. Atgriežoties Gallijā, kļuva par bīskapu šajās vietējās Baznīcās, par Dieva Vārda sludinātāju un ticīgo ganītāju, sacerēdams savu izcilāko darbu *Adversus haereses* (AH) („Pret herēzijām”). Irenejs iespaidoja vietējās Baznīcas Valensijā, Besanconā, Antunā, Dižonā un Langērā.

Parasti pieņemts, ka Irenejs gāja mocekļa nāvē 202. gadā, kad ap Lionu izvērās skarbas kristiešu vajāšanas Romas imperatora Septima Sevēra vadībā.

Viņa varenā balss atskan arī mūsdienās. Vatikāna II koncils 14 reizes atsaucās uz viņa autoritāti, īpaši runājot par dievišķās atklāsmes tālāk nodošanu (*Dei Verbum*, 2. nodaļa). Ireneja darbos izpaužas aizvien dzīvā ticība, tās jaunavīgums, kas izpausts kolorītos formulējumos. Mūsdienās varam gūt iedvesmu pie Ireneja, jo viņš zināja, kā apvienot uzticību Tradīcijai ar jaunradošu darbību; viņš bija teologs par

DIEVKALPOJUMI RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLĒ

Svētdiena, 19. jūnijs.

Parastā liturģiskā laikposma

12. svētdiena

8.00 Sv. Mise par +Jeļenu Solomenko un lūgšana „Svētais Dievs”

11.00 Galvenā Svētā Mise Pils laukumā pie Sāpju Dievmātes baznīcas un procesija Vecrīgas ielās ar četrus Evaņģēliju dziedājumiem

15.00 Sv. Mise par +Franci, +Helēnu, +Henriku un +Katrīnu

18.00 Jēzus Sirds litānija

18.30 Sv. Mise par draudzi

Pirmdiena, 20. jūnijs.

8.00 Sv. Mise par Jirgensonu dzimtu
Jēzus Sirds litānija

Otrdiena, 21. jūnijs. Sv. Aloizijs Gonzaga, mūks. Piemiņas diena

8.00 Sv. Mise par Grīnbergu dzimtu
Jēzus Sirds litānija

Trešdiena, 22. jūnijs.

8.00 Sv. Mise par Renāti un viņas dzimtu
Jēzus Sirds litānija

16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 23. jūnijs. Sv. Jāņa kristītāja dzimšana. Svinības

8.00 Sv. Mise par Ainas un Voldemāra kopdzīves 50. gadiem
Jēzus Sirds litānija

Piektdiena, 24. jūnijs.

Vissv. Jēzus Sirds, svinības

8.00 Sv. Mise Klāvam veiksmi un nostiprināt gribas spēku
Jēzus Sirds litānija

Sestdiena, 25. jūnijs.

Vissv. Jaunavas Marijas Bezvainīgā

Sirds. Piemiņas diena

8.00 Sv. Mise par +Zigrīdu Grīnfeldi
Jēzus Sirds litānija

Svētdiena, 26. jūnijs.

Parastā liturģiskā laikposma

13. svētdiena.

8.00 Sv. Mise par +Jēkabsoni Valentīnu un lūgšana “Svētais Dievs”

11.00 Galvenā Sv. Mise Veltas nodomā

15.00 Sv. Mise Lūcijas nodomā par mirušajiem

18.00 Jēzus Sirds litānija

18.30 Sv. Mise par draudzi

Pirmdiena, 27. jūnijs.

8.00 Sv. Mise par Reiņa Purviņa veselību
Jēzus Sirds litānija

Otrdiena, 28. jūnijs. Sv. Irenejs, bīskaps un moceklis. Piemiņas diena

8.00 Sv. Mise par +Annu un +Aleksandru Pīpcāniem un +Innu Ņikitinu
Jēzus Sirds litānija

Trešdiena, 29. jūnijs. Sv. apustuļi Pēteris un Pāvils. Obligātās svinības

8.00 Sv. Mise

11.00 Sv. Mise Vinetas nodomā

16.30 – 18.30 Grēksūdze

18.00 Jēzus Sirds litānija

18.30 Sv. Mise par draudzi

Rīgas Svētā Jēkaba katedrālespastorālās komandas kontaktinformācija

Sv. Jēkaba katedrāle: tālr. 67326419

Diak. Gunārs Konstantinovs:

mob. 29654800

jekaba.katedrale@tvnet.lv

Pastorālo vajadzību koordinatore –

Andžela mob. 26156406

Pr. Pauls Kļaviņš, administrators

harisime@inbox.lv; mob. 27001445

Ceturtdiena, 30. jūnijs.

8.00 Sv. Mise par Elitu Beināri
Jēzus Sirds litānija
Himna "Dievs, mēs Tevi slavējam!"

Piektdiena, 1. jūlijs.**Jēzus Sirds godināšana**

8.00 Sv. Mise par Svetlanu Ivanovu un viņas dzimtu; Jēzus Sirds dievkalpojums

Sestdiena, 2. jūlijs.**Jaunavas Marijas godināšana**

8.00 Sv. Mise par Teteru un Čeveru mirušām ģimenēm;
Jaunavas Marijas litānija un veltīšanās

Svētdiena, 3. jūlijs.**Parastā liturģiskā laikposma****14. svētdiena. Jēzus Sirds godināšana****Vissv. Sakramenta adorācija**

8.00 Sv. Mise par Saldonu dzimtas mirušajiem un lūgšana „Svētais Dievs”
9.30 Sv. Mise angļu valodā
11.00 Galvenā Svētā Mise pr. Paula nodomā
Svētlietu pasvete
Pr. Paula sveikšana un Jubilejas svinības
15.00 Sv. Mise par +Ēriku Ladusanu
18.00 Vesperes
18.30 Sv. Mise par draudzi

Pirmdiena, 4. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par +Robertu un +Mārtiņu Kļavām, +Teklu, +Eleonoru, +Antonu Anspokiem

Otrdiena, 5. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par +Liesmu Gūtmani

Trešdiena, 6. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par Annu Kļavu
16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 7. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par +Antoņinu Žukovskaju

Piektdiena, 8. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par Anitu Adijāni
Jēzus Sirds litānija

Sestdiena, 9. jūlijs.

8.00 Sv. Mise par +Lūciju Līci

Svētdiena, 10. jūlijs.**Parastā liturģiskā laikposma****15. svētdiena**

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”
9.30 Sv. Mise angļu valodā
11.00 Galvenā Svētā Mise par Mežaļu ģimeni
15.00 Sv. Mise par +Donātu un +Guntaru Dzeņiem
18.00 Vesperes
18.30 Sv. Mise par draudzi

Svētais Irenejs

(turpinājums no 1.lpp.)

Dievu un cilvēku, par Dievu, kas godību izpauž dzīvā cilvēkā, un par cilvēku, kura dzīve pastāv Dieva skatīšanā (sal. AH IV, 20, 7).

Sv. Irenejs liecina par „lielo Tradīciju”, kas ietver Rakstus un patieso Maģistērija mācību (sal. Dei Verbum, n. 9). Sv. Irenejs kā pirmais teologs saskaņoja iedvesmos rakstus ar Maģistērija tradīciju. Pirmajā vietā Lionas bīskaps izceļ Kristus sludināšanu, kurā atklāti mācīti visi Dieva valstības noslēpumi – apustuļi, mācekļi un daudzie klausītāji dzirdēja Kristu, atkārtoja viņa vārdus un žestus. Mācekļu, jo īpaši Pētera un Pāvila sludināšana dibināja Romas Baznīcu, šādi patiesi liecinot par Tradīciju. Pēteris sludināja Labo vēsti Romā un tikai pēc viņa nāves Marks to pierakstīja. Tāpat rīkojās arī Pāvils, kura evaņģēlija mācību pierakstīja Lūkass.

Otrās paaudzes liecinieki, proti, apustuliskie vīri šo mutiskās tradīcijas

tālāk nodošanu turpināja kā bīskapi un prezbiteri. No apustuļiem nākusi Tradīcija Baznīcā šādi saglabājas, bīskapiem nomainot vienu otru mācīšanas misijā (sal. *Dei Verbum*, n. 7). Dievs savā žēlastībā tos pieņem un uztur pilnīgus un nevainojamus katrā gadījumā (AH, 3, 3, 1).

Baznīcu vieno bīskapu kā apustuļu pēctēcu sludinātā ticība (AH 4, 10, 1), tāpat arī Euharistija, kuru tie svin vienīgā Kunga piemiņai (AH 4, 17, 5). Šo vienotību var pierādīt ar likumīgo bīskapu pēctecību katrā vietējā Baznīcā. Irenejs to dara attiecībā uz savu dzimto pilsētu Smirnu.

Romas Baznīca īpaši liecina par Tradīciju. Baznīcas vienotības centrs un sargs ir Romas Baznīca, kuru dibinājuši apustuļi Pēteris un Pāvils (AH 3, 3, 2). Viss Ireneja darbs balstās uz „apustuļu tradīcijas kārtību”, kas tiek nodota tālāk Baznīcās, kuras pārrauga bīskapi. Šīs tradīcijas centrā atrodas ticības apliecība Vissv. Trīsvienībai un Jēzum Kristus. Stipri balstījies apustuļu tradīcijā, Irenejs bija viens no pirmajiem, kas noskaidroja šīs tradīcijas mācību. Sekojot agrāko prezbiteru piemēram, Lionas bīskaps lasīja un meditēja Svētos Rakstus, ar kuriem apustuļi bija nodevuši Labo vēsti. Pats Irenejs ir liecinieks par Jāņa tradīciju, kuru viņš bija pazinis Mazāzijā, un par Pāvila tradīciju, kas bija diezgan raksturīga Rietumu Baznīcās. Viņš rakstīja un sludināja, kalpojot ticībai, kas atbilst Baznīcai, kas, „lai gan izplatīta visā pasaulē, uztur to rūpīgi, it kā dzīvojot vienā namā, tic identiski, it kā esot tikai viena dvēsele un viena sirds, un sludina, māca un nodod tālāk vienbalsīgi, it kā ar vienu muti. Jo lai gan valodas atšķiras

pasaulē, tomēr tradīcijas saturs paliek viens un identisks” (AH I, 10, 2) Baznīcām dažādās pasaules malās. Tajās atrodama bīskapu pēctecība, viņu saskaņa ar „ļoti lielu un ļoti senu Baznīcu, zināmu visiem, kuru divi virsgodpilnie apustuļi Pēteris un Pāvils dibināja un nostiprināja Romā”, „ņemot vērā tās izcilāko izcelsmi” (AH III, 3, 2), cilvēks var tur atrast Evaņģēlija patiesību. „Jo kur pastāv Baznīca, tur pastāv arī Dieva Gars; un kur pastāv Dieva Gars, tur ir Baznīca un visas žēlastības. Un Gars ir patiesība” (AH III, 24, 2). Šī atziņa par ticības un Baznīcas vienotību tomēr nekavē Ireneju izšķirt to, kam jābūt viennozīmīgākam un saistītākam ar apustulisko ticību, un to, kas nāk no likumīgas dažādības, ņemot vērā ieradumus, kultūras, uztveres. Miera un samierināšanās garā Irenejs palīdzēja pāvestiem saglabāt Baznīcas vienotību, neskatoties uz dažādu praksi pie moderātiem montānistiem un atšķirīgiem Lieldienu datumiem Austrumos un Rietumos. Irenejs mūsdienās var vadīt, kā pārvarēt otršķirīgus jautājumus, lai sasniegtu pilnīgu Baznīcu kopību.

Ģimenei veltītā gada noslēgšanās

26. jūnijā noslēdzas ģimenei veltītais gads, ņemot vērā pāvesta Franciska pamudinājumu “Mīlestības liksme” (*Amoris Laetitia*). Šis dokuments jāturpina lasīt un studēt, jo sociālas izmaiņas iespaido laulības un ģimenes apstākļus, visādas krīzes apgrūtina attiecību stabilitāti. Būtu no jauna jānovērtē ģimene, no kuras izriet sociālā kārtība un kas ir pamatkodols brālīgai

sabiedrībai, kas spēj aprūpēt kopējās mājas.

Ģimene ir liela vērtība, jo ierakstīta cilvēka dabā. Laulība un ģimene nav tikai cilvēciski iestādījumi, ja arī gadsimtu gaitā pastāv daudzas izmaiņas un cilvēku vidū ir garīgas atšķirības. Kopīgas un nemainīgas iezīmes atklāj laulības un ģimenes vērtību. Ja šī vērtība dzīvē uztverta individuālistiski un privāti (kā tas ir Rietumos), tad ģimene sabiedrības kontekstā var būt izolēta un fragmentēta. Tad ģimenes sociālās funkcijas indivīdu attiecībās un kopienā sāk izzust, īpaši attiecībā uz vājākajiem, piemēram, bērniem, invalīdiem un sirmgalvjiem, kuri atkarīgi no citiem.

Ģimene sabiedrības labā saprotama ne tikai kā indivīdu sanākšana kopā, bet kā attiecības uz *savstarpējās pilnības saiknes* pamata (sal. Kol 3:12–14). Cilvēks ir radīts pēc Dieva – mīlestības (sal. 1 Jņ 4:8,16) attēla un līdzības. Abpusējā vīra un sievas mīlestība atveido Dieva absolūto, nepārtraukto mīlestību un cilvēku, kam paredzēts būt auglīgam un piepildīties sociālā darbā un radības aprūpē.

Ģimenes labums nepastāv katra indivīda noderībai vairojamo resursu savākšanā. Ģimenes labums pastāv attiecībās ar *saikni uz pilnību*. Šī saikne ietver uzticīgas mīlestības, pašlāvības, sadarbības, abpusējības attiecības, no kurām izriet atsevišķu ģimenes locekļu labumi, tātad, viņu laime. No attiecībām ģimenē izriet attiecības kopienas labā, piemēram, labas attiecības ar valsti, sabiedrības organizācijām, solidaritāte ģimeņu vidū, viesmīlība tiem, kas

grūtībās, vājāko aprūpe, cīņa pret trūkuma pieaugumu utt.

Šī pilnības saikne izpaužas mīlestības darbībā, kuru motivē dāsnas atdeves nosacījumi. Ģimene cilvēcisko caur attiecībām, kādas ir „mums”, reizē veicinot katra atbilstošās atšķirības.

Ģimenē notiek pieņemšana, īpaši, kad ir trausli un invalīdi locekļi. Tad attīstās īpaši tikumi, kuri pastiprina mīlestības un pacietības spējas. Sabiedrības labā jānovērtē ģimenes, kuras adoptē bērnus. Ģimenes var vērsties pret materiālo un garīgo trūkumu, risinot demogrāfiskās ziemas problēmu vai bezatbildīgu mātes un tēva rīcību.

Ģimene veicina pilnības saikni un attiecības ar to, ka var izvērst, paust un veicināt savu būtību ģimenei draudzīgā sociālā, ekonomiskā un kulturālā vidē.

Svarīgi ar likumdošanu saskaņot ģimeni un darbu; nodokļos atzīt ģimenes smagumus, atbalstīt ģimenes izglītībā, veicināt dzīvību, apgādāt sociāli, psiholoģiski veselības aprūpi, lai atbalstītu pārus un vecāku attiecības.

Ģimenei draudzīga sabiedrība ir iespējama, jo sabiedrība dzimst un attīstās līdz ar ģimeni. Ne viss ir pēc līgumiem, ne visu var uzspiest ar pavēlēm. Ja atdeves koka saknēm no augsnes izsūc dāsnumu, tad pagrimums nav apstādināms. Tieši ģimene pirmā ir dāsnuma koka sējēja. Attiecības ģimenē izriet ne no ērtībām vai interesēm, bet no personas, kas saglabājas, pat ja attiecības pasliktinās.

Lai atklātu atkal ģimenes skaistumu, pāvests Francisks aicina:

1) no acīm novērst ideoloģiju „kataraktu”, kas kavē redzēt realitāti;

Ģimenei veltīts gads

2) atklāt no jauna dabiskās laulības atbilstību sakramentālai laulībai;

3) novērtēt Laulības sakramenta žēlastību, kas dziedina, paceļ visu sabiedrību, veicina brālību (sal. *Amoris Laetitia*, n. 74).

Laulības sakramenta žēlastība aptver visu laulāto un ģimenes dzīvi un attiecības. Svarīgi iestāties ne tikai par laulības sakramenta derīgumu, bet arī žēlastības auglību.

Kopā ar Dievu ceļā

Vatikāna II koncilu pauž Romas katoliskais raksturs. Kristus Baznīcas ticība, ticība Dieva Tautas kopīgā ceļā pieredzē bijusi norma šim koncilam. Šo koncilu nesaprot tie, kuri domā, ka visu būtu jāapstrīd, ka vienotība ārēji vien būtu sasniedzama bez atbildības, ka pagātnes dogmas nevis organiski atfīstītos savā nozīmē līdz ticības vispārējai sapratnei, bet gan būtu padotas katra cilvēka viedokļiem. Daudzi ir vīlušies savās iecerēs par koncila rezultātiem, tomēr koncils bija katolisks īsta vārda nozīmē, tam piekrita arī ekumeniska atbildība. Tas izpaudās ne tikai novērotājos no citām Baznīcām un kristīgām kopienām, ne tikai dekrētā par ekumenismu, ne tikai tāpēc, ka koncils izvairījās no seniem strīdiem un teoloģiskiem šķēršļiem visu kristiešu vienotības īstenošanā, ne tāpēc, ka mēs klusētu par savu ticību un to nepadziļinātu pārliecībā, ka galīgi derīgas doktrinālas kategorijas nav atrodamas. Ekumeniskais gars atklājās ne tikai centienos ņemt vērā nekatoļu kristiešus un viņu teoloģijas koncila izteikumus, cik tālu tas iespējams,

nemainot pašas Baznīcas doktrinālo pārliecību. Savā doktrinālajā izpratnē koncils centās intensīvi iesaistīties dialogā ar visiem kristiešiem, *sen atzītās patiesības skaidrāk izpaūžot jaunos veidos*, piemēram, par koleģialitāti Baznīcā, par harizmātiķu nozīmi Baznīcā, par vietējo draudzi kā Baznīcu, par nekristiešu pestīšanu, par definēto ticības patiesību hierarhiju, par sv. Rakstiem, kuri kalpo Baznīcai un maģistērijam, par vispārējo priesterību, par daudzveidīgu teoloģiju vienā Baznīcā, par reliģisko brīvību, par vēsturiski – kritisko teoloģiju, par vispārējo aicinājumu uz svētumu, par kalpošanu Vārdam utt.

Šis koncils bija visraženākais no visiem līdz šim esošajiem Baznīcas ekumeniskajiem konciliem. Daudzi iepriekš domāja, ka koncilam bija tikai svinīgāk jāapstiprina iepriekšējie dogmatiskie pieņēmumi. Tomēr sākotnējās iestrādes tika pārveidotas, nācās tematiski ierobežot koncila pienākumus, kuri centrējās uz trim jomām:

1) Baznīcas būtiskā izpratne par sevi dogmatiskajā konstantūcijā *Lumen gentium*;

2) Baznīcas iekšējā dzīvē: a) svētdares kalpošanā, īpaši liturģijā; b) pastorālā kalpošanā (dokumentos par bīskapiem, Austrumu Baznīcām; c) mācīšanas kalpošanā (*Dei Verbum*; kristīgā izglītība); tāpat par dzīves stāvokļiem, priesterību, semināriem, reliģiozo dzīvi; laju apustulātu;

3) Baznīcas misija *ad extra* ekumenismā, attiecībās ar nekristīgām reliģijām (*Ad gentes, Gaudium et spes, Inter mirifica*). Attiecības ar daudzveidīgiem pasaules uzskatiem (*Dignitatis humanae*).

Attiecībā uz koncila aplūkotajām tēmām Baznīca centusies reāli apvienot esošās

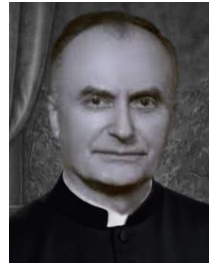
problēmas un uzskatus. Baznīca nav vērsusies uz sevi. Ja arī viņa pati runā visos šajos dokumentos, tad kalpojot Dievam, cilvēkam, pasaulei. Baznīca centusies uzrunāt cilvēku, kas tehnoloģiskā laikmetā mēģina ietekmēt savu turpmāko attīstību. Koncils aizsāka atjaunotni, no tekstiem nāk Gars un dzīvība, ticība un cerība. Baznīca, kas esam visi kristieši, atjaunoti pievēršamies Jēzum Kristum, kas ir tāds pats vakar, šodien un mūžīgi; vienīgi viņa žēlastība nes atpestīšanu, tuvina dzīvajam Dievam. Jēzus Kristus un viņa Baznīca vēlas sastapt mūsdienu cilvēku, nest viņam Dieva Vārdu, brālību, kopību, prieku Svētajā Garā, tādu mīlestību, kas uzveic likuma grožus. Koncils palīdz Baznīcai apzināties sevi un doties sastapt mūsdienu cilvēku ilgas un vajadzības. Baznīca apgūst to, ko māca; saņem to, ko dod, viņa vada ar kalpošanu.

Konstitūcija par liturģiju jāizvērs konkrētos liturģijas svinēšanas veidos, Baznīcas lūgšanas dzīvē, Dieva godināšanā garā un patiesībā. Ekumeniskais dialogs var notikt lielākai savstarpējai kopībai, ordinētiem diakoniem paveras jaunas iespējas Baznīcā. Bīskapi jaunā veidā īsteno Baznīcas koleģialitāti. Romas kūrījas atjaunotne aizvien turpinās. Kopš 1983. gada kanonu likums atveido koncila reformu garu un izpaušmes. Ikdienas dzīvē, Baznīcas kopīgā ceļā – sinodālā – pieredzē ieviešamas koncila normas par garīdznieku audzināšanu, priesteru un bīskapu darbību, bīskapu kolēģiju. Jāatjaunojas reliģiozo dzīvei. Lajiem savā vispārējā priesterībā jāklūst pilnīgi atbildīgiem, apzinīgiem par savu apustulisko misiju. Svētajiem Rakstiem jānostiprinās cilvēku sirdīs, jāklūst par centru draudzes liturģijā kā dzīvības Vārdam. Baznīcas misiju gaisotnei jāpārņem ikdienas dzīve un prakse.

Baznīca pēckoncila periodā mācījusies aizstāvēt reliģisko brīvību, kļuvusi atvērtāka, pacietīgāka un atvērtāka katra cilvēka individuālās un sociālās pieredzes izšķiršanai. Baznīca iesaistās dialogā ar pasauli visās tās vajadzībās, iespējās un draudos. Koncila darbs Svētā Gara vadībā ir tomēr cilvēku veikts, tikai aizsācies, tas turpinās jo īpaši ar sinodalitāti – kopīgā ceļa pieredzi.

Tēva Pētera Upenieka MIC dzimšanai mūžībā – 50

1972. gada 26. jūnijā negaidīti mūžībā devās 17 gadus katedrālē par viceprāvestu un biktstēvu kalpojošais mariāņu tēvs Pēteris Upenieks. Dzimis Kurzemē 1906. gada 14. decembrī, 1923.gadā pabeidzis pamatskolu, vienu gadu mācījies Liepājas vidusskolā, tad pēc īsa laika Daugavpils skolotāju institūtā iestājās Rīgas Garīgajā seminārā. 1930.gada 6.aprīlī arhibīskaps Antonijs Springovičs ordinēja par priesteri. Tā paša gada 4.maijā dzimtajā draudzē Alsungā notika jaunā priestera primīcija.

P.Upeniekam bija iedzimta sirds slimība, tāpēc viņam tika ļauts palikt dzimtajā draudzē, līdz nostiprināsies veselība, vienlaikus piepalīdzot dekānam A.Piebalgam. Atpūta dzimtajā draudzē bija īsa. Vasaras vidū priesteris P.Upenieks Rīgas Sāpju Dievmātes baznīcā kļuva par prelāta E.Stukela vikāru, bet tikai uz trim mēnešiem. 1930.gada oktobrī pr. P.Upenieks tika uzņemts Viļānu Mariāņu klostera novīciātā, taču vājā veselība jaunajam censonim lika klosteri atstāt pirms novīciāta beigšanas.

1931.gada 1.septembrī priesteris P.Upeniņs ieradās Jaunjelgavā, kur pildīja klostera māsu un sieviešu ģimnāzijas kapelāna pienākumus. 1932.gada septembrī P.Upeniņs atgriezās savā dzimtajā draudzē un dekāna A.Piebalga vadībā izpildīja vikāra un kapelāna pienākumus. Viņš apkalpoja arī Ēdoles un Ziras draudzi. 1933.gada decembrī devās uz Subati, kur pasniedza ticības mācību četrās pamatskolās. 1934.gada jūnijā pārcelts uz Brunavu, kur viņš nodzīvoja līdz tā paša gada augusta vidum.

1934.gada 8.septembrī priesteris P.Upeniņs atkal iesāka noviciātu Viļānu klosterī. Pēc dotajiem klostera svētsolījumiem tēvs P.Upeniņs MIC palika Viļānos līdz 1942.gadam, pildot draudzes prāvesta pienākumus.

Nemierīgais kara laiks lika tēvam P.Upeniņkam MIC pārcelties uz Kurzemi – uz Aizputi, kur viņš strādāja līdz 1946.gadam, vienlaicīgi apkalpojot arī apkārtējās draudzes. No 1946. līda 1949.gadam tēvs P.Upeniņs MIC kalpoja Talsu draudzē, paralēli apkalpodams arī Cīruļu, Tiņģeres, Laucenes un Dundagas draudžu ticīgos. 1949.gada 29.martā tēvs P.Upeniņs MIC tika nozīmēts par Ventspils prāvestu. Arī šeit viņa darba stils nemainījās. Vislielāko prieku viņam sagādāja darbs ar bērniem un jauniešiem. No 1953. līdz 1955.gadam tēvs P.Upeniņs MIC bija Bauskas prāvests, bet apkalpoja arī Ozolbruknas un Janču draudzi.

1955.gadā tēvs P.Upeniņs MIC pārcēlās uz pastāvīgu dzīvi Rīgā, jo kļuva

par Rīgas sv.Jēkaba katedrāles viceprāvestu un Rīgas Garīgā semināra garīgo tēvu. Seminārā viņš pasniedza morālteoloģiju un askētiku, vasarā vadīja priesteru rekolekcijas. Šos pienākumus viņš pildīja līdz pat nāvei. Laiku Garīgajā seminārā viņš pirmām kārtām ziedoja lekciju, sprediķu, konferenču gatavošanai un materiālu vākšanai kā Semināra audzēkņu, tā priesteru rekolekcijām. Tam visam laika nebija daudz, taču tēvs Pēteris Upeniņs MIC prata to saprātīgi sakārtot, kas ļāva viņam uzrakstīt daudzus vērtīgus rakstus un vairākas grāmatas.

Lūdzam atbalstīt katedrāli

ar ziedojumu

pie dievnama apmeklēšanas vai
ar bankas pārskaitījumu

Rīgas Svētā Jēkaba
Romās katoļu draudze
Reģ Nr. 90000106696

UNLALV2X

SEB bankas konta nr.

LV84UNLA0002000701505

* * *

Lielākā dāvana

dzīvajiem un mirušajiem

Jēzus Kristus Upuris –
sv. Mise par dzīvajiem un
mirušajiem – konkrētos nodomos
ir lielākā dāvana, aizlūgums un
atbalsts cilvēku vajadzībās.

Pieteikt šos nodomus var
sakristejā vai pie dežurantes.

Redakcijas adrese:

M. Pils 2, Rīga, LV-1050

Tālr.: 67326419

E-pasts: vestnesitis@gmail.com

Vēstnesiņa numuri pieejami:

Redkolēģija:

Atbildīgais: pr. Pauls

Datorsalikums: pr. Pauls

Metiens: 450 eks.

Vestnesitis.wordpress.com